

Prvi zamjenik visokog predstavnika izložio ekonomske prioritete za 2004. godinu

Ukoliko organi vlasti u BiH namjeravaju pokazati da su ozbiljni po pitanju stvaranja uslova za nova radna mjesta i porast ekonomije, moraće raditi na provedbi teških strukturalnih reformi sa kojima su se suočile i druge zemlje u tranziciji, rekao je novinarima prvi zamjenik visokog predstavnika Donald Hays u ponedjeljak u Sarajevu.

Ambasador Hays se novinarima obratio tokom posjete nedavno osnovanom uspješnom preduzeću Kana, koje je počelo sa pet zaposlenih u 1998. godini, a sada zapošljava 21 radnika. Ambasador Hays je istakao preduzeće Kana kao primjer izvozno orijentiranog preduzeća koje može doprinijeti porastu stope zaposlenosti u BiH na dugoročnom planu. Ali je upozorio da mala i srednja preduzeća neće biti u stanju ostvariti značajan doprinos u porastu stope zaposlenosti i samoodrživom razvoju niti će BiH moći provoditi mjere za poboljšanje prosperiteta povećanim izvozom, te da će biti izgubljena prilika za ekonomsku integraciju u Evropu, osim ukoliko vlasti BiH ne poduzmu praktične, odlučne i hitne korake na provedbi ambiciozne strategije reformi u 2004. godini.

Ambasador Hays je nabrojao reforme koje su bh. vlasti obećale provesti u 2004. godini i pozvao organe vlasti da održe obećanja koja su dali svojim izbornim tijelima kako bi dokazali da su ozbiljni po pitanju porasta stope zaposlenosti i boljih plata.

Prvi zamjenik visokog predstavnika je izložio sljedeće konkretne izazove koji se moraju ispuniti u prvoj polovini

2004. godine:

- Provedba reformi u oblasti indirektnog oporezivanja – spajanje carinskih uprava i uvođenje PDV-a – dvije novine koje će olakšati poslovanje u BiH i učiniti ga pravičnijim.
- Uspostavljanje jedinstvenog sistema registracije preduzeća: Okvirni zakon na nivou BiH o registraciji preduzeća koji uskoro treba biti dostavljen Vijeću ministara olakšaće i ubrzati osnivanje preduzeća za strane i bh. investitore i povećati stopu zaposlenosti, promijeniti sadašnji skupi sistem, pun birokratskih prepreka koji iziskuje mnogo vremena i sprječava ekonomski razvoj.
- Provedba jedinstvene, sveobuhvatne trgovinske politike: Pored reforme indirektnog oporezivanja, organi vlasti moraju raditi na reformama u oblasti sudstva kao i na liberalizaciji telekomunikacijskog i energetskeg sektora. Procedure izdavanja certifikata EK moraju biti uspostavljene kako bi se pomoglo preduzećima da dobiju CE potvrdu, ili evropski trgovinski pasoš, koji omogućava prodaju roba u EU.
- Unapređenje institucija i službi za pomoć poslovanju i promociju izvoza: Mora biti uspostavljena djelotvorna i odgovorna, jedinstvena služba za statistiku kako bi se za potrebe potencijalnih investitora osigurao pregled bh. privrede. FIPA, Državni ured za veterinarstvo, kao i Institut za standarde moraju imati odgovarajuće finansiranje kako bi mogli pomoći bh. preduzećima da konkurišu izvozom na globalnom tržištu. Neophodno je uspostaviti Agenciju za zaštitu investicija.
- Provedba paketa mjera za rješavanje unutrašnjeg duga o kojem su se dogovorili organi vlasti na državnom i entitetskom nivou kao i vlasti Distrikta Brčko, koji do juna moraju izraditi i provesti zakone, provjeriti sva potraživanja i utvrditi sistem za otplatu i izdavanje obveznica.

- Deblokiranje procesa privatizacije do maja, olakšavanjem procedure tendera i privatizacije strateških preduzeća. Ove mjere bi trebale uključivati jačanje, te efikasniji i transparentniji rad entitetskih agencija za privatizaciju.

“Neki kažu da nas čeka još patnji prije nego što počnemo osjećati rezultate,” komentarisao je ambasador Hays. “Ja kažem što prije se budu mogli poduzeti ovi prioritetni koraci, brže će se ostvariti poboljšanja.” Brzina kojom se provode reforme zavisi od građana, koji moraju zahtijevati promjene – i njihovih predstavnika u vladi i parlamentu. “Ukoliko budu radili, ukoliko provedu ove mjere, kao što su javno obećali, BiH će krenuti u smjeru ekonomskog oporavka. Ukoliko ne budu radili, ukoliko prekrše svoja obećanja, zbog nedostatka odlučnosti ili stranačko političkih interesa, patnje će se produžiti. Ukoliko dođe do toga, glasači će znati koga da okrive.”